

23 FS 2006:60
Utkom från trycket
2006-12-04

Länsstyrelsen Jämtlands län

Jämtlands läns författningssamling

LÄNSSTYRELSEN

Utgivare: Chefsjurist Lars-Göran Bennmarker

Kungörelse

om skyddsområde och skyddsföreskrifter för kommunal grundvattentäkt på fastigheterna Funäsdalen 43:28 (huvudvattentäkt) och Funäsdalen 43:18 i Fjällnäs, Härjedalens kommun

Utfärdad den 24 augusti 2006

Länsstyrelsen fastställer, med stöd av 7 kap 21 § miljöbalken (1998:808), skyddsområde för grundvattentäkt på fastigheterna Funäsdalen 43:28 (huvudvattentäkt) och Funäsdalen 43:18, Härjedalens kommun. Skyddsområdet är indelat i vattentäktszon, primär skyddszon och sekundär skyddszon. Skyddsområdets utbredning framgår av bifogade kartor (bilaga 1 och 2).

Med stöd av 7 kap 22 § miljöbalken meddelar Länsstyrelsen följande skyddsföreskrifter som skall gälla inom skyddsområdet. Föreskrifterna skall gälla för befintlig och för eventuell tillkommande verksamhet. Föreskrifterna gäller omedelbart även om de överklagas.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

Nedan angivna föreskrifter skall gälla inom det skyddsområde som angivits på upprättad skyddsområdeskarta. Skyddsområdet är indelat i två vattentäktszoner, primär skyddszon och sekundär skyddszon.

Om det finns särskilda skäl kan länsstyrelsen meddela dispens från föreskrifterna.

Förutom dessa föreskrifter gäller de särskilda bestämmelser som meddelats med stöd av annan lagstiftning. Det gäller exempelvis generella föreskrifter inom vattenskyddsområden som Naturvårdsverkets föreskrifter om lagring av brandfarliga vätskor och föreskrifter om spridning av kemiska bekämpningsmedel. Det gäller även generella bestämmelser om att söka tillstånd till markvärmeanläggningar hos kommunen.

I föreliggande skyddsföreskrifter har beteckningarna vattentäktszon, primär skyddszon, sekundär skyddszon, användning, hantering, lagring, kommun, miljöfarlig verksamhet och tillsynsmyndighet följande innebörd:

Vattentäktszon: Vattentäktszonen avgränsas som ett område kring en uttagsbrunn.

Primär skyddszon: Den primära skyddszonen avgränsas på sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelser minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinner nå vattentäktszonen med

uttagsbrunnen. Gränsen för primärzon sätts så att uppehållstiden i grundvattenmagasinet till vattentäktsszonens gräns beräknas vara minst 100 dygn för grundvatten bildat i den sekundära zonen.

Sekundär skyddszon: Den sekundära skyddszonen bör minst omfatta så stor del av vattenskyddsområdet att uppehållstiden för grundvatten från skyddszonens yttre gräns till vattentäktsszonen har en beräknad uppehållstid av minst ett år.

Användning: Själva nyttjandet av ämnet, till exempel spridning av gödsel, vägsalt och bekämpningsmedel.

Hantering: Omlastning, förpackning, påfyllning, destruktion och därmed jämförbara förfaranden. Avser till exempel påfyllning av bensin i motorer eller handelsgödsel i spridare.

Lagring: Förvaring/upplag under längre tid än i omedelbar anslutning till själva användandet, till exempel bensin/diesel i oljefat, farmartankar och dunkar eller gödsel i avvaktan på spridning.

Kommun: Med kommunen avses den nämnd som har ansvar för miljö- och hälsoskyddsfrågor.

Miljöfarlig verksamhet: I enlighet med definition i miljöbalkens 9 kap.

Tillsynsmyndighet: Länsstyrelsen i Jämtlands län är tillsynsmyndighet enligt miljöbalken och förordningen 1998:900 om tillsyn enligt miljöbalken. Länsstyrelsen kan besluta att överlåta tillsynen till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

1 §

VATTENTÄKTSZON

Inom vattentäktsszonen får endast vattentäktsverksamhet bedrivas. Området ska vara inhägnat.

2 §

PETROLEUMPRODUKTER

Primär skyddszon: Lagring av petroleumprodukter i cisterner i mark är förbjuden.

Nyanläggning av cisterner för lagring av petroleumprodukter med en sammanlagd volym överstigande 100 liter är förbjuden. För befintliga cisterner med en sammanlagd volym överstigande 100 liter skall tillstånd sökas hos kommunen.

Hantering av petroleumprodukter får inte förkomma annat än för att försörja bostads- och jordbruksfastigheter med olja. Undantag gäller för drivmedel i fordon, arbetsmaskiner och liknande eller i hushåll. Enligt NFS 2003:24 (se supplement) gäller att ytor, på vilka brandfarliga vätskor hanteras, skall utformas på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Sekundär skyddszon: Nyanläggning av cisterner i mark för lagring av petroleumprodukter är förbjuden. För befintliga cisterner och för nyanläggning av cisterner med en sammanlagd volym överstigande 100 liter skall tillstånd sökas hos kommunen.

3 §

KEMISKA BEKÄMPNINGSMEDEL OCH VÄXTNÄRINGSÄMNEN

Primär skyddszon: Användning, hantering och lagring av kemiska bekämpningsmedel är

förbjuden. För användning, hantering och lagring av ensilage och växtnäringsämnen (naturgödsel, handelsgödsel och avloppsslam) krävs tillstånd från kommunen. Undantag gäller för plastade rundbalar och växtnäringsämnen vid enskild trädgårdsskötsel.

Sekundär skyddszon: Användning, hantering och lagring av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden. Användning, hantering och lagring av ensilage och växtnäringsämnen (naturgödsel, handelsgödsel och avloppsslam) får endast förekomma i den omfattning som erfordras för normalt nyttjande av fastigheter för jordbruk och boskapsskötsel.

4 §

UPPLAG

Primär skyddszon: Upplag av asfalt, oljegrus eller vägsalt är förbjuden. Upplag av timmer, massaved eller bark, överstigande en volym av 40 m³, är förbjuden. Upplag av snö som härrör från trafikerade ytor utanför primär skyddszon är förbjuden. Deponering av avfall är förbjuden.

Sekundär skyddszon: Upplag av asfalt, oljegrus eller vägsalt är förbjuden. För upplag av timmer, massaved eller bark, överstigande en volym av 40 m³, med längre varaktighet än 6 månader, skall tillstånd sökas hos kommunen. Upplag av snö som härrör från trafikerade ytor utanför primär eller sekundär skyddszon är förbjuden. Deponering av avfall är förbjuden.

5 §

AVLEDNING AV AVLOPPSVATTEN

Primär skyddszon: Utsläpp av obehandlat avloppsvatten är förbjuden.

Infiltrationsanläggning och markbädd för behandling av avloppsvatten är förbjuden. För övriga enskilda avloppsanläggningar ska tillstånd sökas hos kommunen.

Sekundär skyddszon: Utsläpp av obehandlat avloppsvatten är förbjuden. För nya och befintliga enskilda avlopp skall tillstånd sökas hos kommunen.

6 §

TÄKTVERKSAMHET OCH ANDRA SCHAKTNINGSARBETEN

Primär skyddszon: För husbehovstäkt skall tillstånd sökas hos kommunen. Övrig materialtäktverksamhet är förbjuden. Utfyllning med förorenade massor är förbjuden. För schaktningsarbeten, pålning, spontning och andra underjords-arbeten skall tillstånd sökas hos kommunen. Vid akuta arbeten som berör vattenförsörjning och trafiksäkerhet ska anmälan till kommunen ske så snart som möjligt. Muddring är förbjuden.

Sekundär skyddszon: För husbehovstäkt skall tillstånd sökas hos kommunen. Övrig materialtäktsverksamhet är förbjuden. Utfyllning med förorenade massor är förbjuden. För schaktningsarbeten, pålning, spontning och andra underjordsarbeten skall tillstånd sökas hos kommunen om det ej är uppenbart att skaderisker för grundvattnet ej föreligger. Vid akuta arbeten som berör vattenförsörjning och trafiksäkerhet ska anmälan till kommunen ske så snart som möjligt. Muddring är förbjuden.

7 §

ENERGIANLÄGGNINGAR OCH BRUNNAR

Primär och sekundär skyddszon: Nyanläggning för lagring av och utvinning av värme eller kyla ur berg, jord och vatten eller genom uttag av vatten från berg och jord är förbjuden. För befintlig anläggning krävs tillstånd från kommunen. För anläggningar för uttag av vatten ur berg eller jord och borrhningar i berg eller jord krävs tillstånd från kommunen.

8 §

TRANSPORT AV FARLIGT GODS

Primär skyddszon: Transport av farligt gods på andra, än på för farligt gods anvisade transportleder är förbjuden. Uppställning av fordon och/eller släp med farligt gods är förbjuden.

Sekundär skyddszon: Uppställning av fordon och/eller släp med farligt gods är förbjuden.

9 §

VÄGHÅLLNING

Primär och sekundär skyddszon: Åtgärder skall i skälig omfattning vidtagas för att minimera användningen av vägsalt och dammbindningsmedel.

10 §

MILJÖFARLIG VERKSAMHET

Primär skyddszon: Miljöfarlig verksamhet som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten är förbjuden. För övrig miljöfarlig verksamhet krävs tillstånd av kommunen.

Sekundär skyddszon: För etablering av miljöfarlig verksamhet krävs tillstånd av kommunen.

Supplement

ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR

Inom ett vattenskyddsområde skall även andra bestämmelser som kan beröra olika verksamheter beaktas. Dessa bestämmelser sammanfattas nedan.

Anmälan om olyckshändelse

Ägare eller nyttjare av fastighet inom skyddsområdet måste tillse att inträffade händelser som kan medföra risk för grundvattenförorening omedelbart anmäls till räddningstjänsten och miljökontoret. Inträffar olyckshändelse skall denna omedelbart rapporteras genom alarmering på telefon 112.

Ersättning vid bildande av vattenskyddsområde

Eventuell ersättning för intrång i pågående markanvändning m m regleras 31 kapitlet 4 § miljöbalken. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras. Detsamma gäller om mark tas i anspråk. Ersättning utgår dock inte för den "förlust" som beror på att förväntningar om ändring i markens användningssätt inte kan infrias på grund av skyddsföreskrift.

Dispens från föreskrifterna inom ett vattenskyddsområde

Om det finns särskilda skäl kan tillsynsmyndigheten med stöd av miljöbalken meddela dispens från föreskrifterna i ett vattenskyddsområde.

Allmänna hänsynsregler enligt miljöbalken

I miljöbalkens 2 kapitlet finns allmänna hänsynsregler som bland annat innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till åtgärdens eller verksamhetens art och omfattning för att skydda hälsa och miljö mot skada och olägenhet. Dessutom skall densamma utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Påföljd vid överträdelse av skyddsbestämmelserna

Påföljden för överträdelse av föreskrifter för vattenskyddsområde kan enligt MB 29 kap 8 § uppgå till böter eller fängelse i högst två år.

Spridning av kemiska bekämpningsmedel

I Naturvårdsverkets författningssamling, (NFS 1997:2), finns föreskrifter om spridning av kemiska bekämpningsmedel. Av föreskrifternas 14 § framgår bland annat följande:

14 § Bekämpningsmedel får inte utan tillstånd av sådan kommunal nämnd som avses i 10 § yrkesmässigt användas

- på tomtmark för flerfamiljshus,
- på gårdar till förskolor och skolor eller allmänna lekplatser,
- inom skyddsområde för vattentäkt,
- vid planerings- och anläggningsarbeten.

Tillstånd skall sökas av den som skall utföra spridningen eller, efter skriftlig överenskommelse, av den som nyttjar marken.

Hantering av brandfarliga vätskor

I Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2003:24) ställs krav på allmän besiktning och utförande av cisterner för förvaring av petroleumprodukter. Enligt förordningens 10 kapitel ställs särskilda krav inom vattenskyddsområde.

10 kap. Ytterligare krav inom vattenskyddsområde

10:1 § Ytor, på vilka brandfarliga vätskor hanteras, skall utformas på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

10:2 § Vid påfyllningsrör för tank inom vattenskyddsområde skall informationsskylt om "vattenskyddsområde" vara uppsatt. Informationsskylten skall vara väl synlig, vara av varaktig beskaffenhet eller ha annan varaktig märkning.

10:3 § Cistern eller lösa behållare med en sammanlagd lagrad volym som är större än 250 liter skall ha sekundärt skydd.

Generellt krav på sekundärt skydd gäller inte cistern belägen i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under kontinuerlig uppsikt.

10:4 § Det sekundära skyddet skall rymma minst hälften av lagrad vätskevolym, dock minst den största behållarens volym, och skall vara tät och hållbart. Det sekundära skyddet måste vara utformat så att kontroll är möjlig.

10:5 § Rörledningar skall vara dubbelmantlade eller ha annat sekundärt skydd.

Rörledningar i mark skall vara utan kopplingar.

Rörledning (i byggnad) får ej dras i eller under golv, utan skall förläggas väl synlig.

10:6 § Vid konstruktions- och tillverkningskontroll skall kontrolleras att anordningar för sekundära skydd är täta och fungerar.

Undantag från konstruktions- och tillverkningskontroll gäller för anordning för sekundärt skydd, för vilken certifieringsorgan meddelat intyg om överensstämmelse enligt 6:2 §.

10:7 § Återkommande kontroll av det sekundära skyddet skall ske enligt samma intervall som för cisterner och rörledningar.

10:8 § För befintliga cisterner och rörledningar som installerats före den 6 juni 1990, och som inte har sekundärt skydd, skall återkommande kontroll ske med ett intervall av 6 år för anordningar som har ett gott korrosionsskydd, och med ett intervall av 3 år för anordningar som saknar ett gott korrosionsskydd.

Protokoll skall inges till tillsynsmyndigheten.

Skyltning

Gator och vägar som passerar gränsen till vattenskyddsområdet skall vara skyltade enligt gemensamma rekommendationer från Naturvårdsverket, Räddningsverket, Sjöfartsverket, Kommunförbundet, Svenskt Vatten och Vägverket.

Beredskapsplan

En beredskapsplan för akut sanering av vattentäkten bör upprättas senast två år efter att dessa föreskrifter fastställts.

Catharina Ekelund

Maria Lillemägi